

ситуації підкріпленій результатами спеціальних досліджень, формами статистичної звітності тощо. На перший погляд може показатись, що опис конкретної ситуації містить дані, які не мають прямого відношення до рішення, але саме з них потрібно виділити найважливіші та пріоритетні для прийняття правильних рішень.

Отже, одним із особливих інтерактивних форм аналізу конкретних ситуацій являє собою метод «case-study». Case-study визначають як вид навчального заняття, який поєднує в собі кілька методів, (наприклад, самостійна робота з науковою літературою, навчальною інформацією, документами; аналіз конкретних ситуацій; мозковий штурм; дискусія; метод проектів та ін.) і форм навчання (практичне заняття, семінар, ділова або рольова гра, дискусія, дебати та ін.). Мова йде про таке аудиторне заняття, на якому студенти, можуть вести колективний пошук нових ідей та інформації, тільки попередньо вивчивши інформаційний пакет навчального кейсу, і на основі цього вже визначають оптимальні та продуктивні шляхи, механізми і технології їх реалізації.

Використання методу «кейс-стаді» є особливо цінним при вивченні тих розділів навчальних дисциплін, де необхідно здійснити порівняльний аналіз, і де немає однозначної відповіді на поставлене запитання, а є кілька наукових підходів, поглядів, точок зору. Результатом використання «кейс-стаді» є не тільки отримані знання, а й сформовані навички професійної діяльності, професійно-значущі якості особистості. У кейсі кожен учасник має свою роль.

Підсумовуючи, зазначимо, що використання кейс-методу як інтерактивної технології формування соціокультурної компетентності майбутніх бакалаврів іноземної мови дасть змогу успішно сформувати професійні компетенції і вирішити низку завдань навчально-виховного процесу.

Література

1. Крутіна Л. В. Використання сучасних освітніх технологій у вивченні дисциплін напряму «Програмна інженерія». Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві. 2015. Вип. 4(11). С. 249-258.

2. Ступіна С. Б. Технології інтерактивного навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник. Саратов: Видавничий центр «Наука», 2009. 52 с.

УДК 37.07 (045)

ХИМИШИНЕЦЬ Д. М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І.
Мукачівський державний університет

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ КРАЄЗНАВСТВА В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

У світлі подій, які пов'язані з подіями на сході України особлива педагогічних працівників зосереджена на реалізації «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді» (наказ МОН України від 16.06.2015 р. за № 641), де зазначається, що реформаційні зміни, які торкаються різних сфер суспільного життя «відбуваються на тлі сплеску інтересу і прояву патріотичних почуттів і нових ставлень до історії, культури, релігії, традицій і

звичаїв українського народу». У цьому контексті реалізація принципу краєзнавства в освітньому процесі початкової школи є цілком на часі.

Фундаторами українського краєзнавства є Г. Денисюк, Я. Жупанський, М. Костиця, Я. Мартиняк, М. Пістун, П. Тронько, О. Шаблій та інші вітчизняні дослідники.

Методологічним підґрунтям дослідження проблеми організації краєзнавчої роботи в школі має стати принцип краєзнавства. На думку Б. Чернова, краєзнавчий принцип повинен:

- 1) сформуватися історично (принцип абстрагується на основі практики навчання);
- 2) мати єдину з процесом навчання і виховання наукову основу;
- 3) відповідати задачам навчання і виховання, які поставлені перед школою суспільством;
- 4) визначати соціальну спрямованість освітнього процесу і діяльність учителя в ньому;
- 5) сприяти продуктивності навчання;
- 6) ураховувати особливості діяльності учнів та її психологічну основу;
- 7) виявляти внутрішні сторони діяльності вчителя і учнів;
- 8) відображати цілісні властивості процесу навчання у єдності його функцій [3, с. 447].

Краєзнавчий принцип передбачає конкретизацію, розкриття та підтвердження наукових понять прикладами з навколишнього середовища. Тому серед першочергових завдань організації краєзнавчої роботи в Новій українській школі стає всебічне вивчення природи, культури і традицій рідного краю в ході накопичення та узагальнення зібраного краєзнавчого матеріалу. В Концепції Нової української школи передбачається використання таких особливих методів здобуття початкової освіти: спостереження, дослідження, проектування та ін. Саме тому важливо дати можливість кожному учню у рідній місцевості, у навколишньому оточенні спостерігати дійсність у взаємозв'язках її окремих компонентів задля подальшого застосування в своїй діяльності та життєвих обставинах [2].

Важливою складовою системи шкільного краєзнавства початкової школи є зміст краєзнавчих знань в освітніх галузях. Можна умовно говорити про центри цих знань: «Мій будинок. Родовід сім'ї. Рідна школа. Її історія і традиції. Село (місто): минуле, сьогодення, перспективи розвитку. Історія району. Історія області».

Особливістю організації краєзнавчої роботи в Новій Українській школі є органічне поєднання дослідництва і творчості, що передбачає урізноманітнення практичної діяльності молодших школярів, зокрема, поєднання пошуку фактів і даних із подальшим аналізом, систематизацією, творчим осмислення та практичним застосуванням у процесі проектної діяльності. До переліку тем проектів з краєзнавчим змістом в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» відносимо: «Історія мого життя», «Складання власного родоводу», «Дослідження історії свого будинку, вулиці, села (міста)», «Мої друзі –

рослини», «Мої друзі – тварини», «Які птахи прилітають до моєї годівнички взимку?», «Яка пора року мені подобається найбільше».

Аналіз практичного досвіду вчителів початкових класів дав можливість виявити, що краєзнавча робота має ряд специфічних особливостей, які виділяють її серед інших напрямів освітньої діяльності:

- пріоритет виховних завдань; – можливості реалізації принципів адаптивної педагогіки;
- інтеграційний характер змісту (багатопрофільність змістової сторони території: природа, господарство, екологія, культура, історія, сучасність та ін.);
- застосування загальнонавчальних навичок пізнання і способів діяльності для формування цілісного погляду на рідний край;
- широкі можливості використання освітніх і виховних ресурсів соціокультурного простору мікросередовища, субрегіону;
- реалізація особистісного, пошукового, дослідницького підходів у процесі діяльності;
- зовнішня привабливість діяльності для дітей молодшого шкільного віку, яка викликає безпосередній інтерес, що формує пізнавальну мотивацію учнів;
- практично необмежений спектр можливостей використання і поєднання усіх форм освітньої діяльності [1].

Таким чином, реалізація краєзнавчого принципу в умовах Нової української школи створює підґрунтя для розвитку сприймання, спостережливості, свідомого запам'ятовування, пригадування та відтворення матеріалу, творчої уяви, самоконтролю, емоційно-чуттєвої сфери, зокрема розвитку таких почуттів як естетичні та моральні.

Література

1. Кузьма-Качур М.І. Місце краєзнавства в системі навчально-виховного процесу початкової школи/М. І. Кузьма-Качур// Психолого-педагогічні проблеми сільської школи – 2012 – № 43(2) – с. 165 – 172.
2. Нова українська школа. Порадник для вчителя. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>, вільний.
3. Чернов Б.О. Історіографічний огляд становлення краєзнавчого принципу навчання / Б.О.Чернов// Молодий вчений – 2017 – № 5(45). – с. 443 – 449.

УДК 373.3.016:005.336.2(043.2)

ХОМА О.М., АЛМАШІЙ Е.В.
Мукачівський державний університет

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ЗМІСТІ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Сьогодні початкова школа працює за новим Державним стандартом початкової освіти, Концепцією «Нова українська школа». Змінюються підходи до освітнього процесу, що визначені Законом України «Про освіту» та іншими нормативно-правовими документами, які надають можливість сформувавши у здобувачів освіти всі необхідні компетентності для успішного навчання і життя: особисті якості, цінності, погляди, способи мислення, знання, уміння, здатності до діяльності.. Компетентнісний підхід є пріоритетним і упроваджується в

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>